

Aplinkos ir paveldo saugojimo sąjūdis *(el. pašto adresas: info@apss.lt)*

Vilniaus m. merui Remigijui Šimašiui ir Tarybos nariams

Vilniaus m. savivaldybės administracijai

A50-9502/18

2018 METŲ KOVO 21 DIENOS PIKETO REZOLIUCIJA

Mes, 2018 m. kovo 21 d. piketo rengėjai ir dalyviai, kreipiamės į Jus primindami, kad Lietuvos piliečių 1992 m. spalio 25 d. referendume priimtos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 42 straipsnyje yra įtvirtintas mūsų valstybės įsipareigojimas rūpintis Lietuvos istorijos, meno ir kitų kultūros paminklų bei vertybių apsauga, o Jums Lietuvos piliečiai suteikė ypatingą garbę, patikėdami atsakomybę rūpintis Vilniumi – ilgaamžė istorine Lietuvos sostine.

Raginame Jus suvokti šią atsakomybę – nutraukti mūsų akivaizdoje vykstantį Vilniaus istorinei ir estetinei tapatybei svarbiausių kultūros paveldo vertybių ir miestovaizdžio naikinimą bei atsakyti į visuomenei kylančius klausimus, į kuriuos savivaldybė vengia atsakyti jau daugiau nei pusę metų.

Šį piketą surengėme reaguodami į 2018 m. kovo 16 d. Vilniaus savivaldybės interneto svetainėje paskelbtą UAB „Lords LB Asset Management“ pranešimą spaudai su nuoroda į brėžinius ir vizualizacijas projekto, pagal kurį šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčia ir Lukiškių dominikonų vienuolyno ansamblis būtų užstatyti viešbučiu ir biurais (žr.: <http://www.vilnius.lt/index.php?3786236726>). Jūsų reklamuojamas projektas iš esmės sutampa su vaizdais, kurie prieš porą savaitių sukėlė didelį visuomenės pasipiktinimą socialiniuose tinkluose. Tai, ką matome, vertiname kaip neskaidriais metodais įteisintą vandalizmą.

Raginame visus, kurie atvėrė kelią šiems planams ir nuo kurių priklauso sprendimai, atsipeikėti anksčiau, nei prasidėjo statybos, ir užtikrinti, kad šis vandalizmas netaptų realybe – po Misionierių ansamblyje vykstančių daugiabučių statybų per metus tai būtų jau antras atvejis, kai leidžiama skaidyti ir užstatyti vieną iš pačių svarbiausių Vilniaus ansamblių.

Konstatuojame, kad istorinio Vilniaus miestovaizdžio darkymas yra tapęs sisteminiu reiškiniu, kuris akivaizdus ir kitais atvejais. Pavyzdžiui: Pacų rūmams (Didžioji g. Nr. 7 ir Nr. 9) užlipdytas akivaizdziai per aukštas stogas, sudarkant visą centrinę Vilniaus senamiesčio panoramą, Vilniaus senamiesčio apsaugos zonoje priešais Gedimino pilį ir Slušų rūmus iškilo daugiabučių kvartalas, Vilniaus istorinio centro apsaugos zonoje planuojama statyti aukštybinį pastatą (Konstitucijos pr. Nr. 18), Žygimantų gatvėje suplanuotu daugiabučiu – užstatyti vertinga pripažintą Vilniaus senamiesčio panoramą.

Pažymime, kad tokį Vilniaus savitumui pražūtingą procesą lemia ne tik nekompetencija, bet ir neskaidrūs, nedemokratiški veikimo būdai, kai miesto ateitį nusprendžia galia ir pinigai, o paveldo išsaugojimu suinteresuoti piliečiai yra nušalinami ir ignoruojami.

Reiškiame protestą dėl Vilniaus savivaldybės praktikuojamo demokratijos imitavimo, kai piliečiams vengiama pateikti atsakymus į klausimus dėl kultūros paveldo.

Daugiau nei prieš pusę metų – 2017 m. rugpjūčio 11 d. – kreipėmės į Vilniaus merą Remigijų

Šimašių ir Vilniaus miesto tarybos sprendimu įsteigtos Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros direktorių Gediminą Rutkauską, prašydami skubos tvarka surengti viešą susitikimą dėl didelį rezonansą sukėlusių, skandalingų statybų UNESCO saugomame Vilniaus istoriniame centre bei jo apsaugos zonos. Į dienotvarkę prašėme įtraukti klausimus dėl statybų Misionierių ansamblyje, Pacų rūmuose, Platerių rūmuose (Bokšto g. Nr. 6), Astorijos viešbutyje (Rotušės a. Nr. 33), planuojamų aukštybinio pastato statybų Konstitucijos prospekte ir gyvenamųjų namų komplekso statybų Z. Sierakausko g. Nr. 25. Šio susitikimo savivaldybė taip ir nesugebėjo organizuoti net ir pakartotinai nusiuntus prašymą.

Turime pagrindo manyti, kad pelnu iš statybų verslo suinteresuoti asmenys atsakymų iš Vilniaus savivaldybės sulaukia greičiau.

Kaip demokratijos imitavimą vertiname ir tai, kad UAB „Lords LB Asset Management“ pranešimą spaudai su nuoroda į šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčios užstatymo vizualizacijas savivaldybė vadina projekto pristatymu visuomenei – Vilniaus valdžia neturi permesti privačiai bendrovei savo pareigos informuoti visuomenę ir atsakyti į jai kylančius klausimus.

Vienas iš jų – kodėl leista planuoti šias statybas, kurių sprendiniai akivaizdžiai prieštarauja Vilniaus m. bendrajam planui, pagal kurį ši teritorija yra Senamiesčio griežto režimo apsaugos zonoje, kur *nauji pastatai gali būti statomi tik siekiant atkurti sunaikintą istorinę planinę bei erdvinę urbanistinę struktūrą arba pratęsti tradicinius erdvių struktūros formavimo principus* (citata iš bendrojo plano aiškinamojo rašto).

Informuojame, kad kreipėmės į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos priežiūros inspekciją su prašymu inicijuoti neteisėtai parengto ir vėliau koreguoto detaliojo plano, pagal kurį šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčia būtų užstatyta viešbučiu, panaikinimą. Kviečiame susipažinti su šiame skunde pateiktais argumentais: <http://lietuvos.link/prasoma-naikinti-neteisetai-parengta-ir-koreguota-detaluji-plana-kuriuo-leista-darkyti-lukiskiu-dominikonu-vienuolyno-ansambli-su-sv-pilypo-ir-jokubo-baznycia/>

Atsižvelgami į tai, kas išdėstyta, reikalaujame:

1. Nepriiminėti jokių plėtros bendrovei palankių sprendimų dėl planų užstatyti Lukiškių dominikonų vienuolyno statinių ansamblį su šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčia viešbučiu ir biurais, kol Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos priežiūros inspekcija neįvertino šių planų teisėtumo.
2. Nedelsiant surengti daugiau nei pusę metų vilkinamą viešą susitikimą dėl skandalingų statybų Vilniaus senamiestyje ir jo apsaugos zonos, į darbotvarkę įtraukiant ne tik 2017 m. rugpjūčio 11 d. pateiktame prašyme nurodytus atvejus, bet ir planuojamas statybas prie Lukiškių dominikonų vienuolyno ansamblio. Šio susitikimo metu prašome pateikti ir informaciją, ar kas nors planuojama – o jei taip, kas – buvusioje Oskierkų dvaro teritorijoje (Klaipėdos g. 9).
3. Atleisti Vilniaus vyriausiąjį architektą Mindaugą Pakalnį – mūsų nurodyti Vilniaus istorinei ir estetinei tapatybei esminių paveldo vertybių darymo atvejai aiškiai rodo, kad jis arba pritaria tokiems vandališkiems sprendimams, arba nėra pajėgus jiems pasipriešinti. Miesto vyriausiuoju architektu turėtų dirbti žmogus, jaučiantis didesnę atsakomybę už istorinę Lietuvos sostinę.
4. Inicijuoti Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros direktoriaus G. Rutkausko atleidimą – jam vadovaujant ši agentūra sužlugdė jai patikėtą Vilniaus senamiesčio stebėseną ir, kaip

rodo nuo 2017 m. rugpjūčio nesurengiamas susitikimas, ignoruojama paveldo išsaugojimo suinteresuotą visuomenę.

Atsakygų prašome nusiųsti el. paštu: info@apsr.lt

Pagarbiai

Asociacijos „Aplinkos ir paveldo saugojimo sąjūdis“ atstovai ir kiti piliečiai, kuriems rūpi kultūros paveldo likimas:

2024

Rasa Kalinauskaitė

Jonas Reimeris

Eleonora Gredauskaitė

Loreta Macanavičiūtė

Rūta Čepaitė

Giedrius Reimeris

Donata Mitaitė

Rasa Aleksaitė

Gitana Givaitė

Zydrūnė Pačulienė

Petras Štrelis

Jana Norvilaitė

Vytautas Balušis

Ignas Mockusis

Rimantas Motulis

Jurgita Šumaitė

Donata Šumaitė

Lina Leparskaitė

Austas Valiūnas

Andrus Manolaitis

Konradas Barisovas

Roma Vanylyte-Byrne

Tomas Bikelis

Andreas Byrne

Zilvinas Medinavicius

Adins Vrublianskis

~~EDUARDAS KRISCIUNAS~~

Vladas Orvickas

Arvydas Zakaras

Rodvile Rimgale-Vovch

ALGIMANTAS BRAZULIS

Eduardas Mickevicius

Edita Deputiene

Lige Balog

Valela Pizis

Ramune Dziauciuvaite

SILVIA APERAVICIENE

NIOLE CERAVICIUTE

Viktoras Arzulis

GRAŽINA MURĖLYTĖ-AJAUSKIENĖ

Tomas Bakucionis

Marius Matulevicius

Vaidotas Jakubonis

Ilona Merkienė Vilnius Merkienė

Egle Šarunaitė Vilnius Šarunaitė

Rita Sirviškiene Vilnius RS

Deva Kuznetsova, Vilnius sp. Kuznetsova

Milda Laukaitė Vilnius Laukaitė

Darius Baronas Vilnius Baronas

Remigijus Samulavičius, Vilnius Samulavičius

Darius Gerasimaitis Alytus Gerasimaitis